

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Algemene gegevens.....	3
2.1 Contactgegevens.....	3
2.2 Onderwijsvisie / schoolconcept	3
2.3 Kengetallen leerlingenpopulatie huidig schooljaar en afgelopen 2 schooljaren	4
2.4 Deskundigheid team	5
2.5 Overzicht gecertificeerde (ondersteunings)expertise binnen onze school	6
2.6 Overzicht externe partners	7
3. Basisondersteuning	8
3.1 De basiskwaliteit	8
3.2 Basisondersteuning op schoolniveau.....	8
3.3. De ondersteuning binnen het samenwerkingsverband.....	18
3.4. IJkpunten voor basisondersteuning (Hoffmans)	20
3.5. Het schoolondersteuningsprofiel in het SWV PassendOnderwijs.	33
4. Extra ondersteuning	36
5. Grenzen en ambities.....	37
5.1. Grenzen	37
5.2. Ambities	37
6. Bijlage: lijst met afkortingen.....	40

1. Inleiding

In het kader van de wet Passend Onderwijs is Nederland verdeeld in een aantal regio's. Binnen elke regio hebben de gezamenlijke besturen de plicht om te zorgen voor een dekkend aanbod aan onderwijs voor alle kinderen binnen de regio. De schoolbesturen zijn hiertoe vertegenwoordigd in het bestuur van het SWV Passend Onderwijs in de regio. Ons samenwerkingsverband heet Passend Onderwijs Noord-Limburg. Binnen deze regio dient elke school een schoolondersteuningsprofiel op te stellen, waarin staat aangegeven op welke wijze de school invulling geeft aan het bieden van passend onderwijs. Tevens geeft de school aan waar haar grenzen liggen en welke de ambities zijn als het gaat om voor zoveel mogelijk kinderen onderwijs te bieden dat past bij hun onderwijsbehoeften.

Schoolondersteuningsprofiel

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel van de Vitusschool uit Well. In dit schoolondersteuningsprofiel leest u welke mogelijkheden onze school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften.

De ondersteuning, die de school kan bieden, wordt beschreven op twee niveaus: basisondersteuning en extra ondersteuning. Dit schoolondersteuningsprofiel levert tegelijk een bijdrage van het denken in kind kenmerken naar het denken in onderwijsbehoeften.

Leidraad voor dit schoolondersteuningsprofiel is de handleiding van de PO raad. Dit format voldoet aan het wettelijk kader en het referentiekader. In een goed schoolondersteuningsprofiel zien we de volgende kenmerken:

- er is een relatie met ambities, hoe wil de school zich verder ontwikkelen?
- er wordt gebruik gemaakt van handelingsgerichte terminologie
- de profielen zijn onderling goed vergelijkbaar, zodat er een totaaloverzicht gemaakt kan worden van het samenwerkingsverband.

Alle scholen van de gemeentes Bergen, Gennep en Mook hanteren hetzelfde format, als uitgangspunt voor hun schoolondersteuningsprofiel, waardoor het onderling vergelijken met elkaar mogelijk is. Daarnaast staan in hoofdstuk 3 de ijkpunten die het Passend Onderwijs Noord-Limburg hanteert en in hoeverre onze school dit kan waar maken.

Dit ondersteuningsprofiel is een vervolg op ons eerste schoolondersteuningsprofiel dat in juli 2014 is opgesteld.

Datum	Juli 2016
Naam directeur	Janneke Folker
Naam school	Vitusschool

2. Algemene gegevens

2.1 Contactgegevens

Contactgegevens

School	Vitusschool
BRIN	03IZ
Directeur	Janneke Folker
Adres	Kasteellaan 23
Telefoon	0478- 501155
E-mail	info@vitusschool.nl
Website	www.vitusschool.nl
Bestuur	Lijn 83

2.2 Onderwijsvisie / schoolconcept

Kernwaarden

Met ons onderwijs willen we de kinderen begeleiden op hun weg naar volwassenheid door te werken aan onze kernwaarden:

- Respect
- Veiligheid
- Ruimte voor verschillen en ontwikkeling
- Communicatie
- Samenwerken

Missie: Waar staan we voor?

“Samen werken aan goed onderwijs”

Ouders vertrouwen hun kind aan ons toe en mogen van ons kwalitatief goed onderwijs en begeleiding verwachten. Wij vinden het essentieel dat ouders en school samenwerken als het gaat om opvoeden en begeleiden van kinderen. Samen begeleiden we kinderen op hun weg naar volwassenheid. Daarin heeft ieder een eigen verantwoordelijkheid. Als de verantwoordelijkheid van de ouders en de school in elkaars verlengde liggen krijgt het kind echt de kans zich te ontwikkelen. Samenwerken vindt op de Vitusschool op alle niveaus plaats. Zo neemt samenwerking tussen leerlingen, o.a. door coöperatieve werkvormen, een belangrijke plek in binnen ons onderwijs. Er is een doorgaande lijn ontwikkeld voor groep 1 t/m 8, waardoor leerlingen in de gelegenheid worden gesteld om door samen te werken van en met elkaar te leren. Dit gebeurt ook op leerkracht niveau, o.a. door collegiale consultaties en gezamenlijke studiedagen en teambijeenkomsten.

Visie: Waar gaan we voor?

“Met elkaar op weg naar een mooie toekomst”

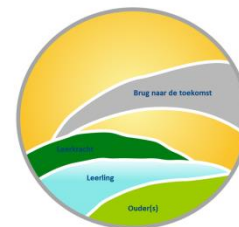
De Vitusschool biedt kinderen geborgenheid en een veilige, leerrijke omgeving. Er is een duidelijke structuur en een positief schoolklimaat. Kinderen gaan met plezier naar school.

We maken gebruik van de diversiteit onder leerlingen en leerkrachten en geven iedereen de ruimte om zich te ontwikkelen en zijn/haar talenten in te zetten.

Er is een goede communicatie tussen ouders, kinderen en team, als gevolg van samenwerking, veiligheid, wederzijds vertrouwen en respect.

Het logo van de school

De rivier vertegenwoordigt de levensloop van de leerling die op weg gaat. De ouder(s) en de leerkracht(en) begeleiden het kind naar een mooie toekomst. Het logo is in de vorm van een amulet/talisman; het beschermt en brengt geluk.

2.3 Kengetallen leerlingpopulatie huidig schooljaar en afgelopen 2 schooljaren

In dit gedeelte staan de feitelijke gegevens over de leerlingpopulatie. Het geeft een goed beeld van de omvang van de school en de ervaring die het team heeft met het begeleiden van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Gewichten	1 oktober 2013	1 oktober 2014	1 oktober 2015
Aantal kinderen, gewicht 0	178	182	177
Aantal kinderen, gewicht 0,3	8	7	6
Aantal kinderen, gewicht 1,2	3	1	2
Totaal aantal kinderen	189	190	185

Kenmerken van de populatie	2013 - 2014	2014-2015	2015-2016
Aantal allochtone kinderen	3	1	1
Aantal kinderen met andere thuistaal dan Nederlands	6	1	2
Aantal kinderen met extern onderzoek (ouders)	6	8	7
Aantal kinderen met extern onderzoek (school)	4	2	4
Aantal kinderen met AD(H)D*	7	6	4
Aantal kinderen met Autisme Spectrum Stoornissen*	1	4	3
Aantal kinderen met dyslexie*	5	3	3
Aantal kinderen met dyscalculie*	0	0	0
Aantal kinderen met motorische beperking	0	3	3
Aantal kinderen met fysiotherapie	8	2	2
Aantal kinderen met visuele beperking	0	0	0
Aantal kinderen met spraaktaalproblemen, logopedie	8	5	10
Aantal kinderen die hoogbegaafd zijn	6	2	2
Aantal kinderen met (externe) SOVA training	1	0	0
Aantal kinderen met faalangst (BOF-training)	1	1	0
Aantal kinderen met ontwikkelingsperspectief	0	0	3

*) met diagnose

Ondersteuning	2013 - 2014	2014-2015	2015-2016
Aantal kinderen met VVE indicatie		1/2	1
Aantal kinderen aangemeld ZAT	0	-	-
Aantal kinderen aangemeld PCL	0	-	-
Aantal kinderen met AB (buiten LGF)	0	4	6
Aantal kinderen aangemeld bij het ondersteuningsloket	-	9	10

Instroom	2013 - 2014	2014-2015	2015-2016
Aantal kinderen van andere basisschool (geen verhuizing)	0	0	0
Aantal kinderen van SBO	0	0	0
Aantal kinderen van SO cluster 1	0	0	0
Aantal kinderen van SO cluster 2	0	0	0
Aantal kinderen van SO cluster 3	0	0	0
Aantal kinderen van SO cluster 4	0	0	0

Uitstroom	2013 - 2014	2014-2015	2015-2016
Aantal kinderen naar Leonardoschool	0	0	0
Aantal kinderen naar andere basisschool (geen verhuizing)	1	2	0
Aantal kinderen naar SBO	0	5	1
Aantal kinderen naar SO cluster 1	0	0	0
Aantal kinderen naar SO cluster 2	0	0	0
Aantal kinderen naar SO cluster 3	0	0	0
Aantal kinderen naar SO cluster 4	0	0	1
Aantal kinderen naar PRO	0	0	0
Aantal kinderen naar VMBO b/k met LWOO	0	1	4
Aantal kinderen naar VMBO basis/kader	4	2	1
Aantal kinderen naar VMBO kader/theoretisch	4	0	3
Aantal kinderen naar VMBO theoretisch/HAVO	8	10	9
Aantal kinderen naar HAVO/VWO	7	6	6
Aantal kinderen naar VWO (plus)	1	2	0

2.4 Deskundigheid team

De Vitusschool heeft in de afgelopen jaren, in samenwerking met het BCO, gewerkt aan professionalisering van leerkrachten door het volgen van teamscholing op het gebied van:

- Werken met coöperatief leren in de gehele school
- Werken vanuit 'pedagogisch optimisme' en de invoering van handelingsgerichte procesdiagnostiek (HGPD) gericht op de verandering van het handelen van de leraar. De HGPD's vervangen de oude handelingsplannen.
- Verbeteren van het handelen van de leerkrachten bij het taal / leesonderwijs, waaronder BAVI-lezen, begrijpend lezen, spelling / geletterdheid, woordenschat
- Invoering van het Directe Instructie Model en het werken met groepsplannen
- Oriëntatie op nieuwe rekenmethode en de aanschaf ervan
- Hoogbegaafdheid
- Sociaal emotionele ontwikkeling; visie en oriëntatie op aanpak

Tijdens deze scholing zijn kijkwijzers ontwikkeld voor

- Coöperatief leren
- DIM
- Taal / leesonderwijs
- Spellingonderwijs / geletterdheid
- Woordenschat

Ook worden alle leerkrachten in de gelegenheid gesteld zich verder te ontwikkelen op gebieden passend bij de ontwikkelingen van de school. Zo hebben verschillende leerkrachten collegiale consultaties uitgevoerd of een cursus of opleiding gevolgd (bijvoorbeeld rekenen, Master Sen gedrag). Daarnaast neemt de IB-er deel aan het netwerk van IB-ers van ons samenwerkingsverband en heeft een opleiding tot coördinator meer- en hoogbegaafdheid gevolgd. De directeur neemt deel aan de bijeenkomsten die voor directeuren worden georganiseerd.

2.5 Overzicht gecertificeerde (ondersteunings)expertise binnen onze school

Middenmanagement	3 leerkrachten
Master Sen gedragspecialist	2 leerkrachten
Post HBO pedagogiek	1 leerkracht
Opleiding interne begeleiding	3 leerkrachten
Met sprongen vooruit	7 leerkrachten en de klassenassistent
Cursus motoriek	4 leerkrachten en de klassenassistent
Hoogbegaafdheid	IB-er

2.6 Overzicht externe partners

Er is sprake van een vorm van samenwerking met onder andere de volgende partners:

Huidige lichte ondersteuningsvoorzieningen	Naam instelling
<ul style="list-style-type: none"> ○ Orthopedagogische/psychologische ondersteuning & psychodiagnostische bijdragen aan de besluitvorming van de PCL ○ Dyslexietrajecten & dyslexieverklaring 	Ouders kunnen zelf een keuze maken uit een lijst met aanbieders die door de gemeente Bergen is opgesteld.
<p>Schoollogopedist</p> <p>Niet-medische zorg binnen de school:</p> <ul style="list-style-type: none"> - screening leerlingen groep 2 - screening overige leerlingen na aanmelding - niet-medische hulp zoals maximaal 3 behandelsessies, klassikale lessen in groep 1-2 of voorlichting aan leraren en ouders <p>Medische zorg buiten de school</p>	<p>Mevr. I. van den Akker (schoollogopedist), bekostigd vanuit gemeente Bergen</p> <p>Bekostigd vanuit de zorgverzekeraar</p>
Bovenschools ondersteuningsloket	SWV Bergen-Gennep-Mook
Onderwijs aan (langdurig) zieke kinderen	Consulenten van de educatieve voorziening van het ziekenhuis Consulenten BCO Venlo
Ambulante begeleiding SBO	SBO De Piramide Gennep
Ambulante begeleiding (V)SO	Advies en Begeleiding Onderwijsgroep Buitengewoon
Advies over (bij vermoeden van) sociaal-emotionele, gedrag, ontwikkeling en/of schoolleerproblemen	<ul style="list-style-type: none"> - Bovenschools ondersteuningsloket - Jeugdarts van de GGZ - Jeugdverpleegkundige, schoolarts GGD - consultatiebureau - gedragswetenschapper van BCO Venlo - jeugdhulpverlener Bureau Jeugdzorg - maatschappelijk werkende - Sociaal team Bergen - Ambulante begeleiding vanuit het S(B)O
VO 'Plezier op school'	BJZ Venray
VO 'Coach4you'	
Nakomen van de leerplicht	Leerplichtambtenaar
Zicht krijgen op de totale lichamelijke ontwikkeling van het kind en hoe het op school en thuis gaat met het kind.	Schoolarts
Huidige zware ondersteuningsvoorzieningen	Naam instelling
SO-school	REC 4 Direct Venlo
SO-school	REC 3 REC Rivierenland
SO-school	REC 2 Kentalis, Taalbrug, taal-spraakproblemen

3. Basisondersteuning

3.1 De basiskwaliteit.

Basisschool St. Vitus

- heeft een basisarrangement.
- heeft een basisarrangement met aantekening
- heeft een basisarrangement met 2 aantekeningen
- is een zwakke school

Het inspectierapport is gedateerd op 2 oktober 2014.

3.2 Basisondersteuning op schoolniveau

We omschrijven basisondersteuning als het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners, worden uitgevoerd. We gaan hierna op de vier aspecten van basisondersteuning in.

3.2.1. Preventieve en lichte curatieve interventies

Onder preventie verstaan we de basisondersteuning voor alle leerlingen die er op is gericht om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren. Vroegtijdige signalering vereist de aanwezigheid van diagnostische expertise en kan al dan niet in samenwerking met ketenpartners worden georganiseerd. Ook de zorg voor een veilig schoolklimaat (zowel voor leerlingen als medewerkers) maakt deel uit van de basisondersteuning.

In de beschrijving van basisondersteuning worden vervolgens ten minste afspraken vastgelegd over lichte curatieve interventies. Deze interventies zijn structureel beschikbaar voor en/of binnen de school en moeten de continuïteit in de schoolloopbaan van een leerling ondersteunen.

Voor alle genoemde interventies geldt dat een diagnose behulpzaam is voor het inzetten van handelingsgerichte aanpak. Er wordt geen indicatie afgegeven die recht geeft op extra financiering.

Geef in het onderstaande schema aan in welke mate je voldoet aan de criteria.

G=goed, V=voldoende, A= aandachtspunt/ontwikkelpunt.

Herkenning problematiek	V
-------------------------	---

De school is in staat vroegtijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen te signaleren.

Signalering vindt plaats door:

- Overdracht vanuit KDV/PSZ
- Oudergesprekken
- Cito leerling volgsysteem; LOVS
- Methodegebondentoetsen
- Observaties
- Een registratie-instrument voor sociaal-emotionele ontwikkeling

Zorgteam / ketenpartners	V
--------------------------	---

De school beschikt over (of participeert binnen) een zorgteam, dat over voldoende expertise beschikt om op een adequate wijze handelingsgericht te (laten) handelen in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en gezinnen. De school werkt daarbij samen met de relevante ketenpartners: scholen voor VO, (school)maatschappelijk werk, leerplichtambtenaar, GGD.

Dyslexie	A
----------	---

De school hanteert een sluitende ondersteuning- en zorgaanpak voor leerlingen met dyslexie.

(tijdige signalering, op leerling afgestemde aanpak, hanteren van het dyslexieprotocol).

Dyslexie wordt gekenmerkt door een hardnekkig tekort in de automatisering van de woordidentificatie (lezen) en/of schriftbeeldvorming (spellen) die ondanks intensieve remediale hulp blijft bestaan.

De basisscholen binnen ons samenwerkingsverband hebben onderstaande gedragslijn m.b.t. dyslexieverklaringen opgesteld. Dyslexie is een bekend en erkend probleem. De basisscholen en de scholen voor voortgezet onderwijs stemmen het onderwijs af op de specifieke behoeften van kinderen met lees- en spellingsproblemen. Regelmatig komt daarbij de 'dyslexieverklaring' ter sprake. Een dergelijke verklaring heeft betekenis voor het kind, de ouders en het voortgezet onderwijs. Voor onze basisscholen heeft de dyslexieverklaring minder betekenis. Een dyslexieverklaring heeft voor de basisscholen geen toegevoegde waarde bij de gerichte aanpak van dyslexie en de daarmee samenhangende problemen.

Onze gedragslijn is:

- o Kinderen met kenmerken van dyslexie krijgen altijd een specifieke aanpak.
- o Dyslexieonderzoek wordt alleen gedaan als er handelingsverlegenheid bij de school is en wordt dan bekostigd door de school.
- o Indien ouders een dyslexieverklaring wensen dan dienen zij dat zelf te bekostigen.

Vanaf 1 augustus 2009 kan voor een kind met dyslexie een vergoeding voor extra begeleiding worden aangevraagd bij de eigen ziektekostenverzekeraar. Meer informatie hierover is op te vragen bij de school.

De school heeft een dyslexieprotocol en kan d.m.v. eigen onderzoek signaleren of er mogelijk sprake is van dyslexie.

1. Onderzoek naar dyslexie kan bestaan uit:

- Anamnese (voorgeschiedenis)
- Intelligentieonderzoek (extern)
- Onderzoek functies en voorwaarden
 - Taalontwikkeling
 - Auditieve waarneming
 - Visuele waarneming
 - Informatieverwerking (concentratie en geheugen)

Middelen:

- * Struiksma/ v.d. Ley (PI)
- * Checklist voor kleuters (2x per jaar)
- * Observatie

2. Didactisch onderzoek

- Technisch lezen:
 - VLL
 - AVI-toetsen (CITO)
 - DMT (CITO)
- Begrijpend lezen:
groep 4 t/m 8 (CITO)
- Spelling:
CITO en PI woorddictee

3. Onderzoek werkhouding, motivatie en persoonlijkheid

4. Het onderzoek naar dyslexie wordt gedaan door:

- School: Anamnese en onderzoek naar functies en voorwaarden. Overleg met BCO in leerlingconsultatie a.d.h.v. het HGPD-model
- BCO: Intelligentieonderzoek en eventueel een persoonlijkheidsonderzoek. Neemt gegevens van de school over en vult deze eventueel aan.

Dyscalculie	A
-------------	---

De school hanteert een sluitende ondersteuning- en zorgaanpak voor leerlingen met dyscalculie. (tijdige signalering, op leerling afgestemde aanpak)

Signalering vindt plaats door:

- Cito rekenen en wiskunde

Gehanteerde aanpakken binnen de school zijn:

- Er wordt in 2016-2017 een dyscalculieprotocol ontwikkeld
- Maatwerk

Aanpak voor minder begaafden	V
------------------------------	---

De school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die goed zijn afgestemd op leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie.

O.a. groepsplannen, gedifferentieerde instructie, OPP

Aanpak voor meer begaafden	V
----------------------------	---

De school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die goed zijn afgestemd op leerlingen met meer dan gemiddelde intelligentie.

O.a. Plusklas, instructieonafhankelijke groepen, verdiepingsstof, groepsplan en webpaden.

Meervoudig lichamelijke beperking	V
-----------------------------------	---

De school is fysiek toegankelijk voor en heeft beschikking over hulpmiddelen voor leerlingen met

een (meervoudig) lichamelijke beperking. Aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.

Sociale veiligheid en gedragsproblemen	A
--	---

De school hanteert een sluitende aanpak op sociale veiligheid en gedragsproblemen. (Ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.

Medische handelingen	V
----------------------	---

De school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen (wat te doen bij...?, ongelukjes, medicijnen verstrekken, uitvoering van medische handelingen).

Doelen en acties n.a.v. bovenstaande inventarisatie:

Doelen:

- De school heeft een actueel protocol dyslexie
- De school heeft een protocol dyscalculie.
- De school heeft een protocol meer- en hoogbegaafdheid.
- De school heeft een protocol sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De school heeft ontwikkelingsperspectief voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte die boven de basisondersteuning uitgaat.
- De school hanteert HGPD's die afgestemd zijn op de leerbehoefte van het individuele kind.
- De school heeft een aanbod gericht op het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.

Acties:

- Nieuwe afspraken en werkwijze voor kinderen met (een vermoeden van) dyslexie vastleggen in het protocol dyslexie.
- Afspraken en werkwijze voor kinderen met (een vermoeden van) dyscalculie vastleggen in een protocol.
- Een protocol ontwikkelen voor meer- en hoogbegaafdheid.
- De visie, afspraken en werkwijze m.b.t. sociaal-emotionele ontwikkeling vastleggen in het borgingsdocument "Zo werken wij"
- Het opstellen van een ontwikkelingsperspectief voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte die boven de basisondersteuning uitgaat.
- HGPD's afstemmen op de leerbehoeften van kinderen.
- Implementatie van PBS/Vreedzame school.

Ondersteuningsarrangementen op groepsniveau:

- Groepsplan rekenen
- Groepsplan spelling
- Groepsplan begrijpend lezen

Ondersteuningsarrangementen op individueel niveau:

- Hoogbegaafdheid
- Dyslexie
- Dyscalculie
- Ontwikkelingsperspectief

3.2.2. Onderwijsondersteuningsstructuur

Het tweede aspect van basisondersteuning is de inrichting van de ondersteuningsstructuur. In het ondersteuningsprofiel van de school wordt in ieder geval aangegeven wat de expertise is van het (ondersteunings)team voor wat betreft preventieve en (licht) curatieve interventies en hoe die zichtbaar worden in de onderwijsorganisatie van de school. Ook wordt aangegeven hoe de specifieke expertise van samenwerkende scholen wordt benut, met welke ketenpartners wordt samengewerkt en welke afspraken zijn gemaakt met de gemeente over de uitvoering van jeugd-gerelateerde zorgtaken.

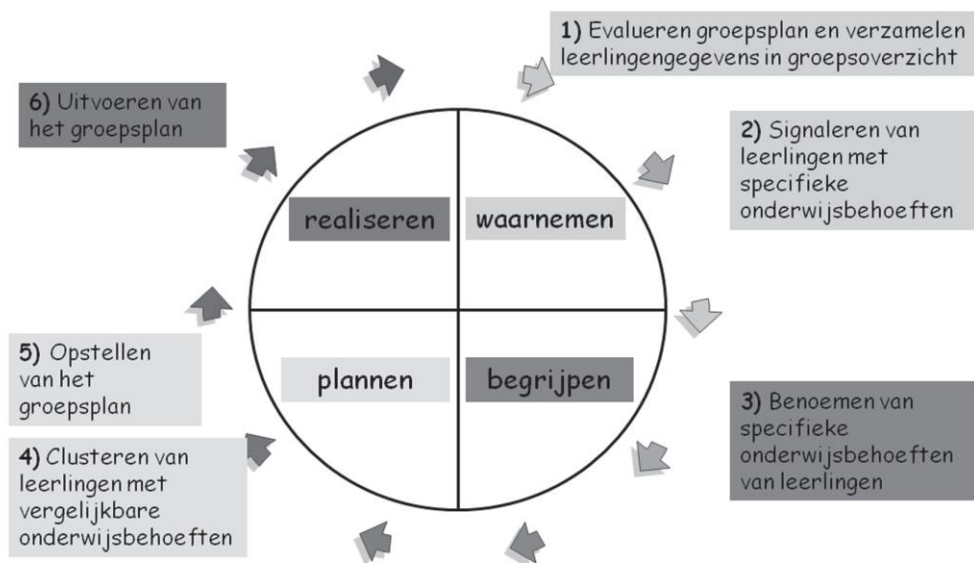
We kunnen ons vinden in de uitgangspunten van 1-zorgroute. Die komen in het kort hierop neer:

1. Alle kinderen hebben zorg nodig. Leerlingen verschillen in de mate waarin en de manier waarop ze zorg nodig hebben. Ter bevordering van de sociale cohesie in de groep en om het klassenmanagement uitvoerbaar te houden worden bij de 1-zorgroute de individuele onderwijsbehoeften zoveel mogelijk geclusterd en verwerkt in een groepsaanbod. De 1-zorgroute werkt niet vanuit individuele handelingsplannen, maar vanuit groepsplannen.
2. Bij de 1-zorgroute gaat het om het werken, praten en denken vanuit onderwijsbehoeften, in plaats van vanuit kindkenmerken. Kindkenmerken leveren nauwelijks aanwijzingen op hoe een kind te begeleiden in de groep. Zo werkt een kenmerk als 'snel afgeleid' eerder bevestigend (Zo is het kind nu eenmaal, daar valt niets aan te doen.) dan dat het uitnodigt tot actie (Hoe kan ik mijn onderwijs afstemmen op dit kind, wat kan ik doen?). Onderwijsbehoeften formuleer je door aan te geven wat een kind nodig heeft om de volgende stap in de ontwikkeling te kunnen zetten.
3. De 1-zorgroute gaat uit van proactief denken. In plaats van vooral achteraf te bekijken of een kind de doelen behaald heeft (bijvoorbeeld door te toetsen) en te 'repareren' als dit niet het geval blijkt te zijn, hanteert de 1-zorgroute een werkwijze waarbij de leerkracht vooraf nadenkt over wat een kind nodig heeft om de gestelde doelen te bereiken.
4. Er wordt zoveel mogelijk tegemoet gekomen aan wat de kinderen nodig hebben om de onderwijsdoelen te bereiken. Als het nodig is kan een specialist van buiten de school de leerkracht ondersteuning bieden.
5. Tot slot nemen ouders een belangrijke positie in binnen de 1-zorgroute. Ouders en leerkrachten hebben een gezamenlijk doel: ze willen het beste voor het kind. Ouders zijn samenwerkingspartners en worden betrokken bij de zorg rondom hun kind.

De 1-zorgroute is een werkwijze voor het omgaan met de verschillen tussen de kinderen in de groep en op school en wordt afgerond met een groepsbespreking. Tijdens deze bespreking wordt het groepsplan geëvalueerd en worden stappen gezet om het groepsplan op te stellen voor de volgende periode.

Mocht het groepsplan onvoldoende tegemoet komen aan de onderwijsbehoefte dan wordt middels HandelingsGerichte ProcesDiagnostiek (HGPD) of ontwikkelingsperspectief (OPP) de juiste aanpak in kaart gebracht. Na overleg met ouders kan ook een beroep gedaan worden op externe zorg. Afhankelijk van de vraag van school en ouders kan de externe zorg bestaan uit begeleiding, onderzoek en/of verwijzing.

Handelingsgericht werken

Cyclus:

- We brengen de onderwijsbehoeften van kinderen in kaart
- We delen de kinderen in op 3 verschillende niveaus (instructie afhankelijke leerlingen, instructie gevoelige leerlingen en instructie onafhankelijke leerlingen) → groepsplan
- We bepalen de doelen en inhoud voor de 3 verschillende niveaus → groepsplan
- We stemmen de aanpak en organisatie af → groepsplan
- We voeren het groepsplan uit
- Het groepsplan wordt geëvalueerd en bijgesteld

De procedure die gevolgd wordt indien de ontwikkeling van een kind stagneert (leerproblemen, lichamelijke problemen en sociaal-emotionele problemen)

- Als een kind problemen heeft met een onderdeel van het leerprogramma, zal de leerkracht hieraan direct aandacht besteden middels extra uitleg, aandacht en herhaling.
- Wij stellen voor de vakgebieden spelling, rekenen en begrijpend lezen groepsplannen op, waarbij wij uitgaan van instructie onafhankelijke, instructie gevoelige, instructie afhankelijke en individuele leerlingen. De instructie en verwerking worden afgestemd op de mogelijkheden van de leerlingen.
- Indien een leerkracht van mening is dat deze extra ondersteuning niet het beoogde resultaat heeft, neemt hij / zij hierover contact op met de ouders om toestemming te vragen voor opname in de leerlingenbespreking. Na toestemming van de ouders bespreekt deze leerkracht het kind met de Intern Begeleider. Zij besluiten samen of dit kind in de leerlingenbespreking nader besproken moet worden.
- Tijdens zo'n leerlingenbespreking wordt aan de hand van de voorliggende gegevens een analyse van het probleem gemaakt. Indien nodig wordt er een intern onderzoek gedaan en stelt de intern begeleider samen met de betrokken leerkracht een plan van aanpak op. Bij uitval op meerdere gebieden wordt er gebruik gemaakt van het HGPD-formulier.

- Het HGPD en groepsplan wordt in eerste instantie uitgevoerd door de eigen leerkracht. De ervaringen en resultaten worden binnen de leerling- en groepsbespreking besproken. Eventuele bijstelling van het HGPD /groepsplan vindt dan plaats. De betrokken leerkracht informeert de ouders over de vorderingen van hun kind. Mocht het voorgaande niet leiden tot het gewenste resultaat dan wordt overgegaan tot extern onderzoek en advies. Dit onderzoek wordt meestal door de onderwijsbegeleidingsdienst (BCO) uitgevoerd.
- Naar aanleiding van dit externe onderzoek wordt een plan van aanpak opgesteld, mogelijk met ambulante begeleiding op school. Mocht blijken dat speciale zorg niet door onze school gegeven kan worden zal, in overleg met de ouders, gekeken worden naar alternatieve oplossingen. Hiervoor wordt de Bovenschoolse Ondersteuningscoördinator (BOC-er) ingeschakeld. Een van de mogelijkheden is een onderwijsarrangement (niveau 3) of plaatsing op een school voor speciaal (basis)onderwijs (niveau 4).

3.2.3. Planmatig werken

Het derde aspect van basisondersteuning is planmatig werken. De indicatoren “zorg en begeleiding”, zoals die door de onderwijsinspectie in het toezichtkader voor po en vo zijn vastgelegd, vormen hiervoor het uitgangspunt.

De Vitus scoort op kwaliteitsaspect Begeleiding een 3 (op een 4 puntenschaal). De inspectie concludeert dat de school een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures gebruikt voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. Hiervoor zetten wij het leerlingvolgssysteem van Cito, een cyclus van leerling- en groepsbesprekingen en trendanalyses in.

Wat betreft de zorg concludeert de inspectie dat De Vitusschool vroegtijdig signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben en regelmatig de effecten van de zorg evalueert. Op het moment van het schoolbezoek, 2 oktober 2014, scoorde de school op de volgende onderdelen onvoldoende:

- op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen
- de zorg planmatig uitvoert

Naar aanleiding van het laatste bezoek van de inspectie

- gaan we de doelen in de groepsplannen en HGPD-formulieren aanscherpen. We formuleren heldere en concrete doelen, waarop een goede evaluatie kan plaatsvinden
- werken we met groepsoverzichten
- werken we met ontwikkelingsperspectieven voor kinderen die meer dan een half jaar extra ondersteuning krijgen vanuit het Ondersteuningsloket en/of een aangepast onderwijsprogramma volgen.

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.		•		
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

3.2.4. Kwaliteit

Kwaliteit is het vierde aspect van basisondersteuning. Criterium hiervoor is het landelijk vastgestelde toezichtkader van de onderwijsinspectie waarin een minimumnorm voor basiskwaliteit wordt genoemd: de leerprestaties (po) van de school zijn tenminste voldoende en daarnaast voldoen “het Onderwijsleerproces” of “de Zorg en begeleiding” aan de gestelde norm.

De school scoort op bijna alle onderdelen van de kwaliteitszorg voldoende. Om inzicht te krijgen in de onderwijsbehoeften van onze leerlingen werken we met groepsoverzichten.

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.		•		
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Referentieniveaus

De inspectie heeft verwoord dat er behoefte is aan een specifiekere beschrijving van de onderwijsinhoud en het objectief vaststellen van het bereikte beheersingsniveau voor een succesvolle overstap naar het vervolgonderwijs. De referentieniveaus zijn verdeeld in twee kwaliteiten: een fundamentele kwaliteit (F) en een streefkwaliteit (S). De fundamentele kwaliteit hoort door zoveel mogelijk leerlingen te worden bereikt. De streefkwaliteit is een uitdagend perspectief voor leerlingen die op die leeftijd meer aankunnen. Aangezien er in het primair onderwijs sprake is van een zeer gedifferentieerde leerlingenpopulatie, heeft het gebruik van een streefniveau, naast een fundamenteel niveau, extra waarde.

Individuele leerlijn

Bij de beoordeling van de ontwikkeling van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften betreft de inspectie alle leerlingen in groep 8 met een eigen leerlijn voor een of meerdere vakgebieden. Een school moet kunnen aantonen dat een leerling niet kan meedoen aan het reguliere curriculum. Dit kan bijvoorbeeld met een psychologisch en/of didactisch onderzoek. Ondanks de inspanningen van de school is het niet gelukt deze leerlingen bij de groep te houden, zelfs niet met een minimumprogramma. De inspectie beoordeelt of deze leerlingen voldoende leervorderingen boeken. Dit is alleen mogelijk als de school:

- een (voldoende ambitieus) ontwikkelingsperspectief (eindniveau) heeft vastgesteld;
- dit heeft uitgewerkt met tussendoelen;
- de ontwikkeling van de leerlingen volgt aan de hand van deze tussendoelen;
- er ten minste twee tussentijdse evaluaties hebben plaatsgevonden.

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zijn bijvoorbeeld leerlingen met:

- een indicatie voor speciaal (basis)onderwijs;
- een verwachte uitstroom naar praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs;
- cognitieve of sociaal-emotionele belemmeringen (indicatie voor leerwegondersteuning).

Ontwikkelingsperspectief

Voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen en/of een aangepast onderwijsprogramma volgen stelt de school een ontwikkelingsperspectief (OPP) op, op basis van zorgvuldig overleg met de ouders. Het ontwikkelingsperspectief beschrijft hoe dicht de leerling de gestelde doelen kan benaderen en welke extra ondersteuning daar voor nodig is.

Het ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld voor leerlingen die, ondanks de inspanningen van de school, het fundamentele niveau 1F (op onderdelen) niet halen. De groep leerlingen die het fundamentele niveau (1F) niet haalt op 12-jarige leeftijd is divers.

Doelgroepen

Om te komen tot een afbakening, zijn de volgende groepen leerlingen onderscheiden:

Leerlingen met een achterstand die 1F (op onderdelen) niet halen, maar in staat worden geacht om met extra (didactische) inspanningen/ aanpassingen/ hulpmiddelen/ dispensatie 1F alsnog te halen. Dit zijn leerlingen die in principe doorstromen naar vmbo-tl, havo en vwo, maar vanwege beperkende leerling-interne factoren de referentieniveaus niet halen.

Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die doorstromen naar vmbo-bb/kb met eventueel leerwegondersteuning, naar praktijkonderwijs en speciaal voortgezet onderwijs-arbeidsmarktgericht, die de referentieniveaus waarschijnlijk niet zullen halen, maar wel verder kunnen komen dan nu het geval is.

Reguliere basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs hoeven geen ontwikkelingsperspectief op te stellen voor leerlingen die ondersteuning krijgen die in het reguliere (basis)ondersteuningsaanbod zit, zoals begeleiding bij dyslexie of kortdurende remedial teaching.

Wat moet er in het ontwikkelingsperspectief staan?

In elk geval de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat in elk geval de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces.

Extra informatie ten opzichte van het (v)so: de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden begeleiding en ondersteuning.

De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de kwaliteit van het onderwijs, en daarmee ook op het ontwikkelingsperspectief.

Wie stelt het ontwikkelingsperspectief vast en stelt het bij?

Het bevoegd gezag stelt het ontwikkelingsperspectief vast, nadat het hierover op overeenstemming gericht overleg met de ouders heeft gevoerd. De school evalueert het ontwikkelingsperspectief jaarlijks met de ouders en stelt het zo nodig bij.

Registratie en toezicht

Scholen voor regulier onderwijs moeten vanaf 1 augustus 2014 in het Basisregister Onderwijs (BRON) aangeven wanneer een leerling een ontwikkelingsperspectief heeft.

3.3. De ondersteuning binnen het samenwerkingsverband

Elke school heeft een goed ingericht onderwijsondersteuningssysteem en de intentie om leerlingen die extra ondersteuning behoeven zoveel als mogelijk passend onderwijs te bieden binnen de eigen school.

Basisondersteuning	Niveau 1: Groepsplan/HGPD onder verantwoordelijkheid van de leerkracht Niveau 2: HGPD met ondersteuning van interne begeleiding waarbij een beroep gedaan kan worden op de regulier beschikbare middelen
Lichte ondersteuning	Niveau 3: Arrangementen (inclusief eventuele extra ondersteuningsmiddelen / expertise SBO/SO) op de eigen school en/of in combinatie met andere scholen Niveau 4: Plaatsing in het Speciaal BasisOnderwijs
Zware ondersteuning	Niveau 5: Plaatsing in het Speciaal Onderwijs.

Basisondersteuning (niveau 1 en 2)

Algemene ondersteuning (niveau 1)

De leerkracht geeft kwalitatief goed onderwijs aan zijn / haar groep leerlingen. Daarmee beoogt hij / zij te anticiperen op en rekening te houden met de onderwijsbehoeften van leerlingen. De algemene ondersteuning heeft een preventieve functie.

Kenmerken van algemene ondersteuning zijn:

- helderheid over de na te streven (minimum)doelen
- structurele signaleringsmomenten
- optimale taakgerichte leertijd
- consequente pedagogisch – didactische aanpak door leerkracht
- een positief werkklimaat
- bevorderen van eigen deskundigheid en vaardigheid

De leerkracht geeft extra ondersteuning aan een of meerdere leerlingen, die volgens de signaleringsgegevens de stof nog niet in voldoende mate beheersen, of aan kinderen die gedragsmatig opvallen.

Extra ondersteuning

Dit kan in het handelen van de leerkracht tot uitdrukking komen door:

- meer gerichte leer- en instructietijd (opgenomen in het groepsplan)
- extra korte specifieke individuele begeleiding
- extra korte specifieke groepsbegeleiding
- een aangepaste groepsorganisatie
- extra pedagogische maatregelen

Speciale ondersteuning (niveau 2)

Dit is mogelijk na intern overleg / onderzoek. De leerkracht heeft de leerling besproken met de IB-er. Er kan een pedagogisch-didactisch onderzoek verricht worden. Op basis van een analyse en diagnose van de verzamelde gegevens stelt de leerkracht indien nodig (eventueel samen met de IB-er) een HGPD op. De ouders worden op de hoogte gebracht van dit HGPD. De leerkracht voert dit HGPD in de groep uit.

Lichte ondersteuning (niveau 3)

Speciale ondersteuning na extern onderzoek. Door de leerkracht, de interne begeleider, het BCO en/of andere externe instanties wordt op basis van schoolspecifieke informatie en de gegevens uit eventueel extern onderzoek een HGPD opgesteld. Dit HGPD wordt voor een vastgestelde periode in de groep uitgevoerd. De IB-er kan hierin ondersteuning bieden. Ook kan er ondersteuning geboden worden in de vorm van ambulante begeleiding vanuit het SO of SBO. De uitvoering van het HGPD kan ook samen met andere scholen worden vormgegeven.

Als de vastgestelde periode van het HGPD eindigt, moet er geëvalueerd worden met alle betrokkenen. Op basis van deze evaluatie zal men beslissen over de voortgang: handhaven binnen regulier basisonderwijs (eventueel met ontwikkelingsperspectief) of aanmelding op SO of SBO.

Lichte ondersteuning (niveau 4)

Speciale ondersteuning in het speciaal basisonderwijs, met vooruitzicht op terugplaatsing in het basisonderwijs.

Zware ondersteuning (niveau 5)

Zeer speciale ondersteuning in het speciaal onderwijs.

Op onze school hebben we een onderwijsassistente, Suzan Hendrix. Zij ondersteunt de leerkrachten. Op verschillende momenten in de week kan er op deze manier gewerkt worden in kleinere groepen. Dit biedt ruimte om kinderen extra aandacht en begeleiding te geven op verschillende vakgebieden.

3.4. Ijkkunten voor basisondersteuning (Hoffmans)

In deze paragraaf werken wij de ijkkunten voor basisondersteuning uit. Wij doen dat op 2 niveaus:

- basiskwaliteit volgens het kader van de inspectie
- PO-kwaliteit volgens het referentiekader en eventuele aandachtspunten vanuit de PO-Raad en vanuit de uitgevoerde pilots Passend onderwijs

Wij werken dit uit voor achtereenvolgens de domeinen beleid, onderwijs, begeleiding en organisatie.

Voor het beleid van de scholen hebben we drie ijkkunten geformuleerd voor de basisondersteuning:

- beleid
- onderwijsondersteuningsprofiel
- effectiviteit

Bij de ijkkunten geeft de school aan hoe het staat met de kwaliteit op de verschillende onderdelen. (G = goed, V= voldoende en A= aandachtspunt)

Ijkkpunt 1 De school voert een helder beleid op het terrein van leerlingenzorg		
Indicatoren		
PO kwaliteit	De school heeft een expliciete visie op leerlingenzorg.	V
	Deze visie wordt gedragen door het hele team.	V
	De school heeft vastgelegd wat een leerling met extra onderwijsbehoeften is.	A
	De procedures en afspraken over leerlingenzorg zijn duidelijk	V
	De inzet van zorgmiddelen is duidelijk.	V
Basis-kwaliteit	De school weet wat onderwijsbehoeften van haar leerlingen zijn (9.1)	A
Doelen en acties	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De school legt vast wat een leerling met extra onderwijsbehoefte is en brengt in kaart wat de onderwijsbehoeften van onze leerlingen zijn. <p>Acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Groepsoverzichten uitbreiden voor de vakgebieden; spelling en (begrijpend) lezen en mogelijk gedrag 	

IJKpunt 2 De school heeft haar onderwijsondersteuningprofiel vastgesteld		
<i>Indicatoren</i>		
PO kwaliteit	Het onderwijsondersteuningprofiel is na overleg met het team vastgelegd.	V
	De MR stemt in met het onderwijsondersteuningprofiel.	V
	Het onderwijsondersteuningprofiel is actueel.	V
	Het onderwijsondersteuningprofiel is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids.	V
	Het onderwijsondersteuningprofiel bevat een oordeel over de kwaliteit van de basisondersteuning.	V
	Het onderwijsondersteuningprofiel bevat een beschrijving van het aanbod van de school aan onderwijs, begeleiding, expertise en voorzieningen.	V
	Het onderwijsondersteuningprofiel biedt aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling van de leerlingenondersteuning.	V
Basis-kwaliteit		
Doeln en acties		

IJKpunt 3 De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de leerlingenzorg en past het beleid zondig aan.		
Indicatoren		
PO kwaliteit	De school evalueert jaarlijks de leerlingenzorg.	V
	De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de ingezette zorgmiddelen.	A
Basis-kwaliteit	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen (9.2).	V
	De school evalueert jaarlijks het onderwijsleerproces (9.3).	V
	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten (9.4).	V
	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces (9.5)	V
	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit (9.6).	V
Doelen en acties	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De school evalueert jaarlijks de leerlingenzorg. ○ De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de ingezette zorgmiddelen. <p>Acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De directeur en de interne begeleider evalueren jaarlijks (aan het einde van het schooljaar) de leerlingenzorg en toetsen de effectiviteit van de ingezette middelen. 	

Voor het domein onderwijs hebben wij vijf ijkpunten geformuleerd:

- omgeving
- continue ontwikkeling/opbrengsten ondersteuning
- handelingsgericht werken
- onderwijs-op-maat
- handelingsbekwaamheid

Ijkpunt 4 Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving.		
<i>Indicatoren</i>		
PO kwaliteit	De school hanteert regels voor veiligheid en omgangsvormen.	V
	Het personeel gaat vertrouwelijk om met informatie over leerlingen.	V
Basis-kwaliteit	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school (4.2).	V
	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en in de incidenten die zich voordoen (4.4).	V
	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten (4.5/4.6).	V
	Het personeel zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan (4.7).	V
Doelen en acties	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementatie aanpak en registratie instrument m.b.t. sociaal-emotionele ontwikkeling <p>Acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholing en afstemming m.b.t. methode en registratie instrument voor sociaal-emotionele vorming (met koppeling naar gedrag). • Afspraken en werkwijze vastleggen in het borgingsdocument “Zo werken wij” 	

Ukpunt 5 De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.		
Indicatoren		
PO kwaliteit	De school heeft normen vastgesteld voor de resultaten die zij met de leerlingen nastreeft.	A
	De normen bevatten in elk geval de referentieniveaus taal en rekenen.	A
	Ten minste 2 maal per jaar worden de resultaten van de leerlingen geanalyseerd op school-, groeps- en individueel niveau.	V
Basis-kwaliteit	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van leerlingen (7.1).	G
	Het personeel volgt en analyseert systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen (7.2).	V
	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben (8.1).	A
Doelen en acties	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Er worden normen vastgesteld voor de te behalen resultaten ○ De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben <p>Acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Er worden voor de vakgebieden rekenen, spelling en (begrijpend)lezen halfjaarlijkse doelen gesteld (gekoppeld aan leerlijnen en groepsplannen) ○ De doelen worden getoetst aan de referentieniveaus taal en rekenen. ○ Er worden streefdoelen geformuleerd voor de toetsen, middels een datamuur ○ Streefdoelen worden geëvalueerd en geanalyseerd (waarom zijn de streefdoelen wel/niet gehaald) 	

IJKpunt 6 Het personeel werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de onderwijsondersteuningarrangementen.		
Indicatoren		
PO kwaliteit	De school past op grond van verzamelde toetsgegevens twee maal per jaar de groepsplannen (zonodig) aan.	V
	De school past op grond van verzamelde toetsgegevens ten minste twee maal per jaar de plannen voor individuele leerlingen (zonodig) aan.	V
Basis-kwaliteit	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de ondersteuning voor de zorgleerlingen (8.2).	V
	De school voert de ondersteuning planmatig uit (8.3).	V
	De school evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning (8.4).	A
Doelen en acties	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De school evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning (8.4). <p>Actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Zorgen voor een concrete doelformulering en evaluatie van het groepsplan en HYPD ○ Jaarlijkse evaluatie van de leerlingenzorg 	

Ukpunt 7 Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken.		
Indicatoren		
PO kwaliteit	De school heeft extra (orthodidactische) materialen voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	A
	Het personeel stemt de werkvormen af op verschillen tussen de leerlingen.	V
	Het personeel geeft leerlingen met extra onderwijsbehoeften extra en directe feedback.	V
	De school gebruikt materialen en methoden die differentiatie mogelijk maken.	V
Basis-kwaliteit	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerling-gewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand (2.4).	n.v.t.
	Het personeel stemt de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen (6.1).	V
	Het personeel stemt de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen (6.2).	V
	Het personeel stemt de verwerking af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen (6.3).	V
	Het personeel stemt de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen (6.4).	V
Doelen en acties	<p>Doelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De school heeft extra (orthodidactische) materialen voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften. <p>Actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Orthodidactische materialen inventariseren en waar nodig aanvullen 	

IJKpunt 8 Het personeel werkt continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties.		
<i>Indicatoren</i>		
PO kwaliteit	Het personeel beschikt over didactische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	A
	Het personeel beschikt over organisatorische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	V
	Het personeel beschikt over pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	A
	Het personeel staat open voor reflectie en voor ondersteuning bij hun handelen.	V
	Het personeel werkt continu aan hun handelingsgerichte vaardigheden.	G
	Het personeel krijgt de mogelijkheid in teamverband te leren en te werken.	G
	Het personeel wordt gestimuleerd en gefaciliteerd voor deelname aan lerende netwerken over de leerlingenzorg.	V
Basis-kwaliteit		
Doelen en acties	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Verbeteren van didactische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. ○ Verbeteren van de pedagogische competenties voor de begeleiding van kinderen met extra onderwijsbehoeften, met name op het vlak gedrag <p>Acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Didactische competenties verbeteren door kennis en vaardigheden m.b.t. IGDI, leerlijnen en coöperatief leren in te zetten ○ Leerkrachten krijgen scholing in het begeleiden van kinderen met extra onderwijsbehoefte, met name gedrag. Hiervoor de kennis van de AB-er inzetten ○ Pedagogisch handelen versterken door aanpak SEO ○ Meer gebruik maken van aanwezige expertise (master SEN en Pedagogiek); leren van en met elkaar, o.a. door collegiale consultaties en klassenbezoeken 	

Begeleiding

Voor de begeleiding van de scholen hebben wij drie ijkpunten geformuleerd voor de basisondersteuning:

- onderwijsondersteuningarrangement
- overdracht
- betrokkenheid ouders

IJKpunt 9 Voor alle leerlingen is een ambitieus onderwijsondersteuningarrangement vastgesteld.		
Indicatoren		
PO kwaliteit	Het onderwijsondersteuningarrangement heeft een vaste structuur volgens een format van het samenwerkingsverband.	V
	Het onderwijsondersteuningarrangement bevat een omschrijving van het eind- en ontwikkelingsperspectief van de leerling.	A
	Het onderwijsondersteuningarrangement bevat in elk geval tussen- en einddoelen.	A
	Het onderwijsarrangement bevat in elk geval een leerlijn die gekoppeld is aan de referentieniveaus taal en rekenen.	A
	Het onderwijsondersteuningarrangement bevat de inzet van middelen en extra menskracht. Het onderwijsondersteuningarrangement is handelingsgericht opgesteld.	V
	Het onderwijsondersteuningarrangement bevat evaluatiemomenten.	V
	Het onderwijsondersteuningarrangement maakt deel uit van het leerlingdossier.	V
	Het onderwijsondersteuningarrangement heeft een integraal karakter (één-kind-één-plan).	V
	Het onderwijsondersteuningarrangement is leidend voor het personeel en eventuele externe begeleiders.	V
Basis-kwaliteit	De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast (57.3).	N.V.T.
	De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes (57.4).	V
Doelen en acties	Onderwijsondersteuningsarrangement Voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen en/of een aangepast onderwijsprogramma volgen stelt de school een ontwikkelingsperspectief (OPP) op. Acties: <ul style="list-style-type: none">○ Het bestaande format van het OPP doorontwikkelen. Hierbij worden we ondersteund door het IB netwerk en door de AB-ers	

Ijkpunt 10 De school draagt leerlingen zorgvuldig over.		
<i>Indicatoren</i>		
PO kwaliteit	Bij leerlingen met extra onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.	G
	Het onderwijsondersteuningarrangement van een leerling sluit aan bij het onderwijsondersteuningarrangement van de voorschoolse voorziening of de vorige school van de leerling.	V
	Het onderwijsondersteuningarrangement van leerlingen wordt binnen de school warm overgedragen bij de overgang naar een volgende groep of een volgende leraar.	V
	Het onderwijsondersteuningarrangement van leerlingen wordt warm overgedragen bij de overgang naar een andere school.	V
	De school koppelt in het eerste jaar de ontwikkeling van leerlingen met extra onderwijsbehoeften terug aan de voorschoolse voorziening of de vorige school.	A
	De school volgt de leerlingen die de school hebben verlaten ten minste gedurende één jaar.	G
Basis-kwaliteit		
Doelen en acties	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> De ontwikkeling van leerlingen met extra onderwijsbehoeften terugkoppelen aan de voorschoolse voorziening of de vorige school. <p>Actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vaste momenten inplannen voor de terugkoppeling aan voorschoolse voorziening 	

Ijkpunt 11 Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en de ondersteuning.		
<i>Indicatoren</i>		
PO kwaliteit	De school bevrageert ouders regelmatig over de wensen en verwachtingen bij de begeleiding van hun kind(eren).	A
	Het personeel bevrageert ouders regelmatig over hun ervaringen met hun kind thuis en hun kennis van de ontwikkeling van hun kind op school en thuis.	A
	De school voert met ouders een intakegesprek bij aanmelding.	V
	De school informeert ouders tijdig en regelmatig over de voortgang in de ontwikkeling hun kind(eren).	V
	De school betreft ouders bij het opstellen en evalueren van het onderwijsondersteuningarrangement.	V
	De school maakt samen met de leerling en de ouders afspraken over de begeleiding en wie waarvoor verantwoordelijk is.	A
	Als een leerling de school verlaat, stelt de school samen met de ouders en de	V

	leerling een (onderwijskundig) rapport op. Ouders ontvangen een kopie.	
	De school ondersteunt ouders en leerlingen bij de overgang naar een andere school.	V
Basis- kwaliteit		
Doelen en acties	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ In gesprek met ouders over de wensen en verwachtingen bij de begeleiding van hun kind(eren). ○ Het personeel bevraagt ouders regelmatig over hun ervaringen met hun kind thuis en hun kennis van de ontwikkeling van hun kind op school en thuis. ○ De school maakt samen met de leerling en de ouders afspraken over de begeleiding en wie waarvoor verantwoordelijk is. <p>Acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Met ingang van 2016-2017 voeren we in september startgesprekken waarbij de verwachtingen tussen ouders, leerkrachten en kinderen van de bovenbouw richting het nieuwe schooljaar worden uitgesproken. ○ Intakegesprekken opnemen in het aannamebeleid. ○ Leerkrachten gaan 2 tot 3x per jaar met ouders in gesprek over de ontwikkeling van kinderen thuis en op school (startgesprek en oudergesprekken n.a.v. het rapport). Van incidentele gesprekken wordt een verslag gemaakt. Ouders krijgen het verslag in 2-voud en wordt gevraagd dit verslag te ondertekenen. ○ Ouders betrekken bij het opstellen en evalueren van een HGPD en/of het OPP. Hierin worden de afspraken over de begeleiding en de (mede)verantwoordelijkheid voor het leerproces vastgelegd. Ouders tekenen de plannen en wijzigingen voor gezien (tenminste 2x per jaar). 	

Organisatie

Voor de organisatie van de scholen hebben we twee ijkpunten geformuleerd voor de basisondersteuning:

- interne ondersteuningstructuur
- zorgteam

Ijkpunt 12 De school heeft een effectieve interne ondersteuningstructuur.		
Indicatoren		
PO kwaliteit	De school heeft interne begeleiding met een duidelijke taakomschrijving.	G
	Coaching en begeleiding van leraren is onderdeel van de taak van de interne begeleiding.	V
	Taken en verantwoordelijkheden van leraren en directie op het terrein van de leerlingenzorg zijn duidelijk en transparant.	G
	Leraren worden ondersteund bij het opstellen en uitvoeren van de onderwijsondersteuningarrangementen.	V
	De interne begeleiding beschikt over voldoende tijd en middelen.	A
	De interne begeleiding is voldoende gekwalificeerd.	V
	De school kan snel voldoende deskundigheid inschakelen voor hulp.	V
	De school grijpt bij ernstige problemen snel in.	V
	Leraren weten waar zij terecht kunnen in de regio voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	V
	De interne zorg is afgestemd op de ondersteuningstructuur van het swv.	G
Basis-kwaliteit		
Doelen en acties	<p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De interne begeleider beschikt over voldoende tijd en middelen. <p>Acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Voldoende tijd 'genereren' om de IB-er te faciliteren. 	

Ijkpunt 13 De school heeft een effectief zorgteam.		
<i>Indicatoren</i>		
PO kwaliteit	De interne begeleiding leidt het zorgteam in de school.	V
	Taken van het zorgteam zijn vastgelegd.	V
	Het ondersteuningsteam bereidt in elk geval verwijzing naar en bespreking van leerlingen in het zorgadviesteam of het indiceringloket voor.	V
	Het zorgteam draagt zorg voor het organiseren van de hulp om de school.	V
	Het zorgteam ondersteunt ouders/verzorgers.	V
Basis-kwaliteit	De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden (8.5).	V
Doelen en acties		

3.5. Het schoolondersteuningsprofiel in het SWV PassendOnderwijs.

De ontwikkeling en vaststelling van een Schoolondersteuningsprofiel is een verantwoordelijkheid van de school zelf en wordt door het eigen bestuur getoetst. De waarde van dit instrument zit vooral in het proces binnen de school, c.q. het bestuur: de dialoog tussen teamleden, leidinggevendenden, ouders, collega scholen en bestuur; het analyseren wat goed gaat en waar verbeteringen moeten worden gezocht en het formuleren van ambities naar de toekomst. Resultaten hiervan staan verwoord in het schoolplan en schoolgids en dienen dus ook gezien te worden in de eigen context. Het SWV heeft geen verplichtend format voorgeschreven vanwege verschillende inzichten hierover en omdat er al langer trajecten lopen bij diverse besturen. Scholen en besturen hebben verschillende instrumenten gehanteerd, passend bij hun eigen visie. Dit betreft landelijke instrumenten zoals "Kind op de gang", "Zorg in beeld", "Werken met Kwaliteitskaarten", anderen hebben een eigen traject gevolgd.

Een risico bij vergelijkende overzichten is dat deze weliswaar worden gemaakt vanuit oprechte bedoelingen, maar dat de resultaten voort komen uit verschillende interpretaties, 'beelden' en een andere context (bijvoorbeeld scholen met verschillende doelgroepen), waardoor een dergelijk overzicht snel discutabel is en vraagt om centrale toetsing.

Het samenwerkingsverband heeft ingestemd met een instrument om tot een compact overzicht te komen op basis waarvan het bestuur van het SWV kan beoordelen of scholen (en besturen) de centrale afspraken respecteren en of er sprake is van een dekkend netwerk van scholen dat aan alle leerlingen een passende onderwijsplek kan aanbieden. Dit overzicht is daarmee het startpunt en dit instrument zal in de komende jaren aangevuld en verbeterd worden.

De 5 niveaus van ondersteuning uit de hoofdlijnennotitie zijn als uitgangspunt genomen en er is vervolgens gezocht naar een beperkt aantal ijkpunten uit eigen documenten voor de niveaus 1 t/m 3 plus onderscheidende elementen voor de niveaus niveau 4 en 5.

Het SWV gaat er verder van uit dat de gevraagde gegevens worden aangeleverd door het bestuur van de betreffende school en dat daar ook de verantwoordelijkheid ligt t.a.v. de betrouwbaarheid. Door middel van een nog op te stellen monitoring wordt achteraf zichtbaar of doelen gehaald zijn en waar knelpunten zijn. In die analyse kan dan het school en bestuursondersteuningsprofiel betrokken worden.

Ten aanzien van de basisondersteuning gaat het SWV ervan uit dat het niet zinvol is om gegevens die elders worden getoetst (inspectie) of verantwoord(schoolgids) nogmaals bij elkaar te plaatsen. Uitgangspunt is dus dat elke school de basisondersteuning in niveau 1 en 2 met de reguliere lumpsum middelen verzorgt.

IJKpunten samenwerkingsverband		
Indicatoren		
niveau 1-2	Is de handelwijze van de school gebaseerd op HGPD-denken en werken?	V
	Heeft de school beschreven hoe de persoonlijke ontwikkeling en het vakmanschap van elke leraar wordt gestimuleerd?	A
niveau 3	Heeft de school een adequate ondersteuningsstructuur?	V
	Kan de school een beroep doen op een Bovenschoolse Ondersteuningscoördinator?	G
	Heeft de school beschreven welke interne en externe ondersteuning en expertise beschikbaar is?	V
	Is deze interne en externe ondersteuning en expertise direct toegankelijk?	V
	Worden ouders altijd betrokken bij het formuleren van het ontwikkelingsperspectief en doelen en activiteiten van de leerling?	Actie
	Worden er gemeenschappelijke arrangementen ontwikkeld met eigen scholen of in combinatie met andere besturen?	V
	Levert de school een bijdrage aan het ontwikkelen en onderhouden van expertise d.m.v. relevante 'kenniskringen'?	G
	Omschrijft de school in hoeverre er wordt samengewerkt met ketenpartners in bijv. de jeugdzorg?	V
niveau 4 (SBO)	Heeft de school beschreven welke ondersteuning zij kan bieden aan leerlingen die een TLV van het samenwerkingsverband gekregen hebben?	NVT
	Zijn de in niveau 1 t/m 3 benoemde IJKpunten ook op deze school van toepassing?	NVT
niveau 5 (SO)	Heeft de school beschreven welke ondersteuning zij leerlingen kan bieden aan leerlingen die een TLV van het samenwerkingsverband gekregen hebben?	NVT
	Zijn de in niveau 1 t/m 3 benoemde IJKpunten ook op deze school van toepassing?	NVT
Doelen en acties	<p>Doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Er is vastgelegd hoe de persoonlijke ontwikkeling en het vakmanschap van elke leraar wordt gestimuleerd ○ De school betreft ouders bij het opstellen en evalueren van het ontwikkelingsperspectief. <p>Acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ In het professionaliseringsgesprek worden afspraken gemaakt over de persoonlijke ontwikkeling van de leerkracht. Deze afspraken worden vastgelegd in het verslag. 	

	○ De school (leerkracht en I.B.er) maakt samen met de ouders afspraken over de doelen en de begeleiding bij het ontwikkelingsperspectief en wie waarvoor verantwoordelijk is. Ouders ondertekenen het plan en de evaluatie.

4. Extra ondersteuning.

In dit stuk van het schoolondersteuningsprofiel wordt omschreven welke extra (specifieke) mogelijkheden een school heeft. Extra ondersteuning wordt omschreven in termen van 'arrangementen' die al dan niet structureel onderdeel uitmaken van het onderwijsaanbod van de school.

Een arrangement bestaat uit meerdere onderdelen. Het gaat om expertise, aandacht en tijd, voorzieningen, mogelijkheden van het gebouw en samenwerking. Een arrangement bestaat niet uit een enkel onderdeel zoals bijvoorbeeld alleen expertise. Dat is een te smalle basis voor een complete aanpak.

IJKpunten samenwerkingsverband		
Is de school speciaal toegerust (bijv. vanuit budget van het betreffende schoolbestuur of uit middelen van het samenwerkingsverband) om kinderen met (zeer) specifieke onderwijs- en ontwikkelingsvragen te begeleiden binnen het voor die school reguliere aanbod, waarbij er sprake is van een specifieke doelgroep, een beschermde omgeving en/of sprake is van een gecombineerde problematiek?		
Te denken valt aan:		
Onderscheidende factoren	Specifieke leerproblemen bij kinderen die moeilijker dan gemiddeld leren	NVT
	Kinderen die gemakkelijker dan gemiddeld leren	NVT
	Kinderen met een lichamelijke beperking	NVT
	Kinderen met een verstandelijke beperking	NVT
	Kinderen met gedrags- en omgangsproblemen, eventueel voorkomend uit een stoornis of beperking	NVT
	Kinderen met een langdurige ziekte	NVT
	Kinderen met meervoudige beperkingen	NVT
Doelen en acties		

5. Grenzen en ambities

5.1. Grenzen

Het team geeft aan dat de grenzen van het kunnen voorzien in de onderwijsbehoeften is bereikt, als er sprake is van de volgende omstandigheden en/of condities:

- Indien de veiligheid en het welbevinden van het kind, de andere kinderen, de leerkrachten en de omgeving niet meer gewaarborgd kan worden.
- Kinderen waarbij gewetenloosheid is vastgesteld.
- Als de aard van ondersteuningbehoefte te specifiek en te specialistisch is. M.a.w. de ondersteuningvraag van het kind overstijgt het ondersteuningaanbod van de school.
- Als er binnen een groep te veel kinderen ondersteuning behoeven. Het maximale aantal arrangementen dat een leerkracht kan uitvoeren is drie.
Nb. Er zijn grenzen aan de inzet van mensen, tijd, financiële en materiële middelen. Meer handen in de klas, meer tijd voor de leerkracht zou kunnen leiden tot uitbreiding van de mogelijkheden.

5.2. Ambities

De school streeft er naar om, in goed overleg tussen leerkrachten, ouders, directie en externen, ieder kind thuisnabij passend onderwijs te bieden.

Met dit SOP maken we voor iedereen (ouders, leerlingen en anderen) duidelijk wat op dit moment de mogelijkheden van onze school zijn voor (extra) ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Als ouders hun kind aanmelden dient het ondersteuningsprofiel als basis voor de afweging of wij datgene kunnen bieden waaraan het kind behoefte heeft.

Daarnaast wordt hier beschreven hoe de school zich wil ontwikkelen, waarmee inzichtelijk wordt welke ambities de school heeft voor de toekomst en welke ondersteuningsmogelijkheden er dan waarschijnlijk zullen zijn.

Op basis van het profiel inventariseert de school welke expertise eventueel moet worden ontwikkeld, welke competenties leerkrachten moeten beheersen om onderwijs en ondersteuning te verzorgen zoals de school heeft omschreven en wat dat betekent voor de (scholing van) leraren.

Zoals gezegd willen we graag ons onderwijs toegankelijk maken voor alle kinderen uit Well, maar er zitten ook zeker grenzen aan hetgeen we kunnen bieden. (zie 5.1 grenzen). We hebben in dit plan aangegeven welke doelen en acties we ondernemen om dit te kunnen realiseren. Hieronder worden deze nog eens samengevat.

ACTIES	2016 - 2017	2017 - 2018
Groepsoverzichten, groepsplannen, HGPD en OPP		
Groepsoverzichten uitbreiden voor de vakgebieden; spelling en (begrijpend) lezen, gedrag?	x	x
Er worden voor de vakgebieden rekenen, spelling en (begrijpend)lezen halfjaarlijkse doelen gesteld (gekoppeld aan leerlijnen en groepsplannen) Deze doelen worden getoetst aan de referentieniveaus taal en rekenen.	x	x
Er worden streefdoelen geformuleerd voor de toetsen, middels een datamuur Streefdoelen worden geëvalueerd en geanalyseerd (waarom zijn de streefdoelen wel/niet gehaald)		x
Het bestaande format van het OPP doorontwikkelen. Hierbij worden we ondersteund door het IB netwerk en door de AB-ers	x	x
Ouders betrekken bij het opstellen en evalueren van een HGPD en/of het OPP. Hierin worden de afspraken over de begeleiding en de (mede)verantwoordelijkheid voor het leerproces vastgelegd. Ouders tekenen de plannen en wijzigingen voor gezien (tenminste 2x per jaar).	x	x
Zorgen voor een concrete doelformulering en evaluatie van het groepsplan en HGPD		
Leerkrachtvaardigheden		
Didactische competenties borgen door kennis en vaardigheden m.b.t. IGDI, leerlijnen en coöperatief leren in te zetten	x	x
Leerkrachten krijgen scholing in het begeleiden van kinderen met extra onderwijsbehoefte, met name gedrag. Hiervoor de kennis van de AB-er inzetten	x	x
Pedagogisch handelen versterken door aanpak SEO	x	x
Meer gebruik maken van aanwezige expertise (master SEN en Pedagogiek); leren van en met elkaar, o.a. door collegiale consultaties en klassenbezoeken	x	x
In het professionaliseringsgesprek worden afspraken gemaakt over de persoonlijke ontwikkeling van de leerkracht. Deze afspraken worden vastgelegd in het verslag.	x	x
Overleg		
Vaste momenten inplannen voor de terugkoppeling aan voorschoolse voorziening		x
Met ingang van 2016-2017 voeren we in september startgesprekken waarbij de verwachtingen tussen ouders,	x	x

leerkrachten en kinderen van de bovenbouw richting het nieuwe schooljaar worden uitgesproken.		
Leerkrachten gaan 2 tot 3x per jaar met ouders in gesprek over de ontwikkeling van kinderen thuis en op school (startgesprek en oudergesprekken n.a.v. het rapport). Van incidentele gesprekken wordt een verslag gemaakt. Ouders krijgen het verslag in 2-voud en wordt gevraagd dit verslag te ondertekenen.	x	x
Intakegesprekken opnemen in het aannamebeleid.	x	
De directeur en de interne begeleider evalueren jaarlijks (aan het einde van het schooljaar) de leerlingenzorg en toetsen de effectiviteit van de ingezette middelen.	x	x
Faciliteiten & Materialen		
Voldoende tijd 'genereren' om de IB-er te faciliteren. Begeleiding nieuwe leerkrachten bij de IB-er weghalen.	x	x
Orthodidactische materialen inventariseren en waar nodig aanvullen	x	x
Sociaal-emotionele ontwikkeling		
Scholing en afstemming m.b.t. implementatie van de methode en het registratie instrument voor sociaal-emotionele vorming (met koppeling naar gedrag). Visie, afspraken en werkwijze vastleggen in het borgingsdocument "Zo werken wij"	x	x
Protocollen		
Nieuwe afspraken en werkwijze voor kinderen met (een vermoeden van) dyslexie vastleggen in het protocol dyslexie.	x	
Afspraken en werkwijze voor kinderen met (een vermoeden van) dyscalculie vastleggen in een protocol.	x	
Een protocol ontwikkelen voor meer- en hoogbegaafdheid	x	

6. Bijlage: lijst met afkortingen

AB	Ambulante begeleiding
ADHD	ADHD staat voor Attention Deficit Hyperactivity Disorder. (vertaald: Aandachts-Tekort-Stoornis met Hyperactiviteit)
ASS	Autisme spectrum stoornissen
BAO	Basis Onderwijs
BCO Onderwijsadvies	BegeleidingsCentrum voor Onderwijs en opvoeding Onderwijsbegeleidingsdienst die de scholen begeleidt bij de ontwikkeling.
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BOF	Bewust omgaan met faalangst
BRON	Basisregister Onderwijs bij de IG-Groep, waar alle kinderen geregistreerd worden.
CITO	Centraal Instituut voor Toets Ontwikkeling (toetsen voor het onderwijs)
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CLZ	Coördinator LeerlingenZorg Leerkracht die binnen de school de activiteiten rondom leerlingenzorg coördineert en leraren begeleidt bij het geven van extra zorg aan kinderen
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HGPD	Handelings Gerichte Proces Diagnostiek
ICT	Informatie en Communicatie Technologie (computers, software en de inpassing hiervan binnen de school)
IQ	Intelligentie Quotiënt
LGF	LeerlingGebonden Financiering, ook wel rugzakformatie genoemd. Extra begeleiding van kinderen kon met dit geld bekostigd worden.
LVS	Leerling Volg Systeem Systeem met toetsen om de leervorderingen van de kinderen te volgen
LWOO	LeerWegOndersteunend Onderwijs
MT	Managementteam
OPP	Ontwikkelingsperspectief
OPR	OndersteuningsPlanRaad Vertegenwoordiging van personeel en ouders in het kader van Passend Onderwijs Noord Limburg. Vanuit SKBO Bergen is een ouder afgevaardigd in de OPR.
PCL	Permanente Commissie Leerlingenzorg Bij deze commissie werden kinderen aangemeld voor onderzoek en mogelijke plaatsing op een SBO-school vóór augustus 2014
PDO	Pedagogisch Didactisch Onderzoek
PO	Primair Onderwijs Dit omvat het basisonderwijs en speciaal basisonderwijs
POP	Persoonlijk OntwikkelingsPlan Lange termijn plan voor de ontwikkeling
REC	Regionaal Expertise Centrum. In deze centra zijn scholen en ambulante begeleiding van kinderen met speciale behoeften ondergebracht. Vanuit het REC krijgen kinderen met een rugzak op de basisschool ambulante begeleiding. De verschillende vormen van speciaal onderwijs zijn ingedeeld in 5 clusters.
PRO	Praktijk Onderwijs
SBO	Speciaal Basis Onderwijs In onze regio is dit o.a. De Piramide in Gennepe.
SO	Speciaal Onderwijs Er zijn scholen voor SO (speciaal ond.) en VSO (voortgezet speciaal ond.)
SOVA	Sociale vaardigheid
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VMBO	Vorbereidend Middelbaar BeroepsOnderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs

VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie (Activiteiten voor kinderen van 0-6 jaar)
WSNS	Weer Samen Naar School Samenwerkingsverband van basisscholen en scholen voor speciaal basisonderwijs met als doel minder kinderen naar het speciaal onderwijs te sturen. Ons WSNS-verband omvat de scholen in de gemeenten Bergen, Gennep en Mook-Middelaar.
ZAT	Zorg Advies Team. Overlegteam van onderwijs en hulpverleners om de begeleiding van kinderen met sociaal-emotionele problemen te coördineren. Er is één ZAT voor Bergen-Gennep-Mook/Middelaar.